

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCI.

ABONAMENTUL:

Pe an cor. 5; pe jumătate an cor. 250.
Pentru România 15 lei pe an.

INSERTIUNILE:

să socotesc după tarifă, cu prețurile
cele mai moderate.

Abonamentele și inserțiunile să plătesc totdeauna înainte.

N U P R I C E P .

Nu pricep pentru-ce mă acuză din nou dl Osvadă. Am rămas surprins de vorbele dânsului. M'a surprins mai ales faptul, că ne luând în seamă »lămurirea«, pe care i-am dat-o odată, acum din nou — fără motiv nou — îmi aruncă grea vină, numărându-mă între cei ce »ar căuta nod în papură« ca să vârască în munca începută pentru tovărăși, certe și dezbinări stîngenitoare pe temeieri nenoro-cite, cum să face de o vreme încoace în »Bunul Econom«.

La dreptul vorbind, eu unul n'am observat o Castfel de nizuință în scrisile »Bunului Econom«, care chiar prin faptul, că publică statute de tovarăși, dă dovadă că nu e contra tovarășiilor.

Dar' nu voi apăra ce scriu alții, ci numai despre ce fac și scriu eu sunt răspunzător.

De sigur dl Osvadă va fi trecut cu vederea peste aceea lămurire ce am publicat-o în nr. 1 al »B. Econom« din anul acesta, ca răspuns aceleiași acuze, altcum nu înțeleg de ce numai acum după un restimp destul de lung, vine de-și reînnoiește acuza. Dacă însă totuși a luat la cunoștință aceea lămurire, prin tăcerea sa de până acum a dat semn că a fost mulțămit cu desvinovățirea mea, și iarăși nu înțeleg de ce acum repetează la adresa mea învinovățirea, că a-și fi contrar nizuințelor de a lăți tovarășiile.

Pentru desvinovățire ar trebui să reproduc din nou aceeași lămurire. Dar' nu voi face așa ceva. Ori cine voiește să constate adevărul își va da osteneală de a mai ceti odată lămurirea. Cel ce nu vrea să cunoască adevărul și dacă o voi reproduce, totuși nu o va lua în seamă.

Atâta pot însă spune, că dl Lăpădat, atunci mi-a dat toată dreptatea.

Incolo nu mai pot zice nimic. In lămurirea odată dată am dovedit că nu-s contrar înființării de tovărășii, dar' că sunt de părerea că trebuie pregătit terenul pentru-ca astfel de tovărășii să se poată înființa. Ferul întâi trebuie încălzit, ca să-l poți lucra; poporul tot asemenea. Asta e părerea mea, pe care cred că și dl Osvadă o împărtășește. Sau dacă nu, trebuie odată să ne recunoaștem dreptul de-a diferi în păreri.

Poate să mă socotească dl Osvadă contrar al tovărășiilor din alte pricini. Nu știu, căci nu mi-le spune.

Iar afirmarea, că vreau să-mi fac bancă, încă nu-i culeasă din isvor autentic.

Poate tot bănueli. Să poate. A fi bănuît de cineva însă nu poți interzice nimănui. Tot ce-ți stă în putere e a dovedi că aceea bănuială nu-i adevărată.

Și voi dovedi.

Voi spune însă înainte de toate, că n'avem dreptul de a ataca pe cineva pe motivul bănuielelor. Eu spre pildă nu voi merge așa departe, cu bănuiala, că dl Osvadă a înființat »Agricola« din Hunednara pentru sine. Tot astfel sunt convins și de aceea că dânsul nu are în vedere prin înființarea tovărășiilor foloasele sale, ci ale țăranilor noștri.

Prin urmare și d-sa greșește, când mă bănuiește, că eu vreau să-mi fac bancă.

Aderez și eu la principiul dlui Osvadă, că prea multe bănci sunt (stricăcioase) păgubitoare pentru țărani, de felul meu sunt foarte idealist. Nici odată nu mi-a trecut prin gând măcar de a mă amesteca într-o afacere având în vedere numai și numai câștigul meu. Nu să va putea dovedi așa ceva.

Cu toate acestea am consimțit la înființarea unei bănci în două sate vecine — concrescute. Și voi arăta de ce.

Satul meu, cât e de mic — vre-o 650 de suflete — are datorie peste 40.000 coroane, pentru-că locuitorii acestui sat sunt foarte negustoroși. In Vaidei, tot cu locuitori întreprinzători, suma datoriilor e cu mult mai mare, fiind și satul mai mare.

Pentru un negustor, care e tot deodată și lucrător de pământ timpul e foarte scump. A perde 2—3 zile scumpe

prin Orăştie, până primeşte banii nu e consult. O bancă în sat e deci folositoare, căci *prima dată cruşă o grămadă de vreme.*

Al doilea. Cea mai mare parte a datoriilor sunt făcute la băncile străine din Orăştie nu la cele româneşti. Mi-am dat multă silinţă de a convinge pe oamenii mei în fel şi chip că să cade să spriginim băncile noastre româneşti, nu cele străine. Motivele, care-i mână la străini să vede că sunt mai puternice decât cuvintele mele. Pe unul numai îmbiindu-mă eu de chizeş al lui, l'am putut întoarce dela poarta băncii străine şi să-l duc la bancă românească, ca să împrumute bani. Cu un alt prilej voi şi spune cauzele, cari fac pe ţăranii noştri de a căuta pe străini.

O bancă în sat însă ar putea împedeca aceasta. Mai bine o bancă mai mult, decât sudoarea Românului să treacă în mâna străinului, din două rele îl alegi pe cel mai mic.

Al treilea motiv, care m-a îndemnat a spriginii înfiinţarea băncii a fost, că nu strică dacă o parte din camelele mari, ce trebuesc să plătească locuitorii acestor sate după banii împrumutaţi, n'ar fi rău, dacă sub forma câştigului curat ar ajunge în punga lor destul de sleită.

Acestea au fost motivele cari l-au îndemnat pe dl Bercian de a înfiinţa o bancă în aceste două sate.

Acestea sunt motivele, d-le Osvadă, cari m'au hotărât de a spriginii pe dl Bercian de a face bancă. Şi nu cred că vei mai zice că eu vreau *să-mi fac* bancă după ce ţi-am expus motivele, cari sunt foarte departe de egoism.

Dacă dl Osvadă va da crezământ vorbelor mele sincere, va fi bine. Dacă nu, îl rog însă ca atunci când mai are voie să-mi mai arunce astfel de acuze, să aibe bună-tatea de a-şi baza zisele sale pe fapte, nu pe bănuieli.

Iar faptul, că — după modestele-mi puteri — colaborez din când în când la »Bunul Econom«, încă nu dovedeşte că sunt contra tovărăşiiilor.

De regretabilele neînţelegeri dintre »Tovărăşia« şi »Bunul Econom« voiesc să stau departe. Publicul cetitor — dacă va fi ezact informat — va putea face dreptă

judecată. Sunt deci în drept a pretinde ca să nu fiu amestecat de altul în aceste neînțelegeri.

Atâta am crezut de necesar a răspunde dlui Osvadă, pe care îl rog, că atunci când voiește să facă judecată asupra cuiva, să aibă în vedere: »Că nu tot cel ce nu ie cu mine, e și contra mea«.

Octavian Buiă.

Prelegeri populare.

În 8/21 April 1907 exmișii despărțământului Asociațiunii din Orăștie și jur, precum și membrii »Reuniunii economice« au ținut prelegeri populare în frunțașă comună Vinerea.

Interesul față de aceste prelegeri să justifice prin împrejurarea, că biserica, unde s'au ținut acestea, s'a dovedit cu mult prea mică.

Din partea Asociațiunii a vorbit direcatorul despărțământului dl Ioan Popovici, preot în Gelmar, accentuând scopul Asociațiunii de a răspândi cultură în toate straturile poporului prin lucrare comună a tuturor elementelor de valoare de cari dispunem.

Apoi dl părinte Ioan Moța cu schiopticonul a zugrăvit în colori vii chipurile și portul țaranului român din Basarabia, România, Macedonia, Ardeal și Banat, ilustrând împrejurările în cari trăesc, modul de trai și hărnicia. Acest mod de prelegeri face îndoită impresie în popor, vede și și aude.

Din partea »Reuniunii economice« a preles inv.-dir. Const. Baicu din Orăștie despre îmbrățișarea mai cu zor al prăsirei răspândirei, și cultivărei pomilor nobili, despre câștigul enorm, ce ni-l oferă acest ram economic, despre rentabilitatea și folosul ce'l aduce, obicnuind în acel timp, așa cum el știe, superficialitatea, îndolența și neatențiunea de care este învrednicit acest ram de mare însemnătate economică.

Poporul s'a depărtat deplin mulțămit și cu multe învățături bune dela aceste prelegeri.

Bobul de cucuruz verde ca hrană pentru vite.

Felurite sunt nutrețurile cu cari să hrănesc vitele. Sunt și astăzi nutrețuri pe cari încă nu le cunosc economii noastre. Este adevărat și aceea, că în fiecare țară este deosebit modul de traiu atât al oamenilor cât și al animalelor. În Statele Unite de pildă, locuitorii încep a hrăni vitele cu bob de cucuruz verde. Prima încercare acolo s'a făcut înainte de aceasta aproape cu un deceniu, cultivând atunci nutrețul numit numai în măsură mai mică, iar mai târziu pe o scară mai întinsă. Un profesor dela stațiunea experimentelor din Iava a supus examinării o cantitate oare care de bob verde de cucuruz (porumb) și a aflat, că *acest bob* cuprinde în sine aceleași cătățimi nutritoare ca și boabele (boabele) de cucuruz, cu deosebirea, că cele dintâiu cuprind în sine apă mai multă ca cele de pe urmă. Cu timpul însă boabele acelea să pot curăți de apă — pe neșimțite — păstrându-le în locuri svântate spre a nu prinde mucigaiu, putându-se astfel hrăni destul de bine vitele domestice cu acel nutreț. Tot americanii — cei sfătoși — s'au silit și în locul cucuruzului pe cari adeseori îl dedeau fără cruțare la vite, l'au înlocuit în timpul din urmă cu o altă plantă ca hrană pentru vitele lor.

Un redactor al »Buletinului« dela stațiunea experimentală din Vermont, *I. L. Hills* cu numele, publică unele rezultate bune despre un alt soi de nutreț numit *tescovină de mere*, care nutreț intrunește aproape aceleași procente de putere nutritoare. Acest domn ne spune, că nutrindu-și vacile cu bob verde de cucuruz și cu tescovină, vacile sale își înmulțișe laptele în mod simțitor, din care făcea unt de bună calitate. La un animal este de ajuns a să da pe zi 7—8 kg. din acest nutreț (tescovină).

În Franța și Germania precum și în alte țări, unde locuitorii beau cu poftă vinul de mere numit *cidru*, care este o beură inocentă și sănătoasă și care din partea celor mai mulți este mai preferat l'au botezat *vinul bătrânețelor*, din fabricarea acestui vin rămâne multă tescovină pe care în loc de a o arunca cu nesocotință pe cele guoaie, o folosesc ca hrană pentru vite. După mai multe încercări de întrebuințare cu această hrană, s'a con-

statat că vitele pot fi hrănite cu acest fel de nutreț în măsură suficientă, atât pentru muncă cât și pentru lapte. La noi prin multe părți, mai cu samă prin ținuturi deluroase să cultivă merii în măsură însemnată și totuși puțini sunt sătenii cari știu face *cidru*. Și la noi să poate întrebuința cu succes tescovina de mere ca nutreț pentru vite, în locul paielor și cocenilor, cari de multe ori s'au adevărit ca hrană neîndestulitoare pentru vite.

N. Hamsea.

Tovărășiile agricole.

STATUTELE

însoțirii „Tovărășia Agricolă” pentru agricultură, magazin și anticipațiuni în (sediul). (Urmare).

§. 25.

Obiectele de pertractare ale adunărilor generale sunt următoarele:

a) decide asupra rapoartelor prezantate de direcțiune și comitetul de supraveghiare, stabilește bilanțul anual și decide asupra absolutului direcțiunii și comitetului de supraveghiare pentru gestiunea expirată;

b) împărțește profitul curat sau hotărește asupra pierderilor avute, fixează marcele de prezență;

c) alege direcțiunea și comitetul de supraveghiare;

d) alege pe directorul executiv și ratifică contractul încheiat cu acesta;

e) dă îndrumări direcțiunii și comitetului de supraveghiare;

f) decide asupra eventualelor filiale deschise de direcțiune, sau hotărește deschiderea aceloră;

g) modifică statutele, decide asupra fusionării sau liquidării însoțirii;

h) decide asupra propunerilor făcute de direcțiune sau comitetul de supraveghiare, sau de ori care membru cu vot decisiv, dacă acela și-a prezentat propunerile în scris direcțiunii cu cel puțin 15 zile înainte, ca să poată fi luate în programul adunării.

§. 26.

Membrii cu vot decisiv sunt îndreptățiți să facă propuneri la ori-care obiect pus în programul adunării generale.

B. Direcțiunea.

§. 27.

Direcțiunea să compune din 7 membri, aleși dintre membrii însoțirii de adunarea generală pe timp de câte 3 ani.

Dintre membrii direcțiunii cel puțin 5 trebuie să-și aibă domiciliul în (sediul.)

§. 28.

Membrii direcțiunii pe primul period de 3 ani îi denumesc fundatorii însoțirii. După acest period, direcțiunea să compune în senzul § lui precedent. În fiecare an iese din direcțiune câte 2 membri și în anul ultim cei trei rămași — după ordinea vechimei. Până la stabilirea acestei ordini membrii de ieșit să designează prin sorți.

Membrii ieșiți pot fi realeși.

§. 29.

Locurile din direcțiune devenite vacante pot fi îndeplinite provizor — până la proxima adunare generală, prin direcțiune.

§. 30.

Fiecare membru al direcțiunii este îndatorat a depune la cassa însoțirii 5 cote proprii, cari în timpul funcționării sale sunt inalienabile. Neîndeplinirea acestei îndatoriri să privește ca renunțare la postul, în care a fost ales.

§. 31.

Direcțiunea alege din sinul său un prezident.

Direcțiunea ține ședință de câte ori află de lipsă, dară cel puțin odată în fiecare lună. Membrii direcțiunii, cari fără motive întemeiate nu satisfac învătării la 3 ședințe, pot fi lipsiți prin direcțiune de tantiemă.

Pentru membrii externi, direcțiunea în cazuri de lipsă poate fixa și asemenea spese de călătorie, dară nu poate fi îndatorată, să facă aceasta.

Direcțiunea poate lua decisiuni valide, când sunt prezenți cel puțin 4 membri.

Decisiunile să aduc cu majoritate de voturi, în caz de paritate decide votul prezidentului.

Despre ședințele direcțiunii să redactează procese verbale, pe cari le subscrie prezidentul, notarul și membrii prezenți.

§. 32.

Direcțiunea reprezintă însoțirea în toate afacerile ei. Are dreptul și datorința să ia toate măsurile necesare și reclamate de interesele însoțirii; regulează mersul și felul afacerilor însoțirii; acceptează, extinde sau restringe ramii de operație; deschide și sistează agenturi și cu aprobarea ulterioară a adunării generale înființează sau desființează filiale; dă instrucțiuni și controlează pe funcționarii și servitorii însoțirii, pregătește prin organele subalterne rapoartele și bilanțele însoțirii, pentru cari e responsabilă. Incheie contracte, șlusuri și învoieli și în sfârșit decide în toate cauzele, ce nu sunt rezervate adunării generale.

§. 33.

Direcțiunea încheie contractul cu directorul executiv, pe care îl prezintă apoi pentru ratificare la proxima adunare generală.

Direcțiunea, în conțelegere cu directorul executiv, alege și aplică funcționarii, plenipotențiații și servitorii însoțirii, le stipulează salariile și remunerațiile pe cari îi poate și suspena, dimitte sau reprimi, în conformitate cu dispozițiile regulamentului intern, compus de direcțiune și aprobat de adunarea generală.

Pentru îngrijirea de afaceri singulare, direcțiunea, în conțelegere cu directorul executiv, poate autoriza, sau membrii de ai săi, sau alte persoane acreditate.

§. 34.

Pentru stabilirea deplină a drepturilor, datorințelor și felului de lucrare al direcțiunii, să va compue un normativ intern, care pe lângă dispozițiile pentru toate afacerile interne va cuprinde și regulamentul de serviciu al funcționarilor.

Acest normativ, compus de direcțiune, e obligator pentru toți, câți îi privește și în contra aplicării lui, numai la adunarea generală să poate recura. În regulamentul de serviciu trebuie să fie fixată și cautiunea, ce sunt datori a depune: directorul, cassarul, magazinerul și eventualii funcționari încredințați cu agende mai importante.

Va urma)

Sobieschi și Români.

— Și ce fac acum Leșii la Iași? (Urmare și fine.)

— Este o săptămână de când s'au dus după ce au văzut că nu mai au merinde pentru oști, și au purces pe Bahliu în sus, gândind c'or găsi de toate; dar, acolo să, vedeți. Vodă, din lagărul Turcilor, cum a auzit de aceasta a și pornit după dânșii un Mirzac c'o mulțime de Tătari și vre-o cinci steaguri de Moldoveni, iar mai întâi a trimis pe loc pe Căpitanul Turculeț c'o streajă de călăreți, care, apucând înainte, a scos toți oamenii de prin sate, a dat pojar fânului și fânețelor, a ascuns prin gropi grâul și orzul, și dușmanul a găsit tot pustiu în drumul său, încât ajungând la Cotnar nu găsea să mănânce decât poamele copacilor; ba încă a pus prin bălți și niște ierburi veninoase, de care cum bea crăpa; și vai de capul lor! pierau cu sutele și ei și caii, iar care rămânea pe urmă cădea în mâinile Moldovenilor, care fără mai multă judecată ori îl spânzura, ori îl înțepa.

— Osânda Sfintei Paraschive! zise bătrânul. Dar' tu cum le-ai aflat aceste toate?

— Eu? — știți că m'ați trimis la Iași să văd ce mai este. — După ce s'au dus Leșii, m'am luat cât colea pe urma lor până la Cotnar, unde m'am întâlnit cu Căpitanul Turculeț, care mi le-au spus; ș'apoi după ce-am văzut că dușmanii și-au luat drumul spre țara lor, am apucat de-a dreptul peste codri... Dar' oare ce buciună strejarul?

— Fă-i semn să se coboare de pe zid, și să vie încoace.*

Nu trecu mult, și plăeșul de strajă, viind spuse că o oaste mare să apropie de cetate.

Indată toți alergară pe ziduri.

»Leșii sunt! strigă tinărul ce venise de curând și pe care l-am auzit vorbind; și-au schimbat drumul, și vin aici...

— La porți flăcăi! zise bătrânul. Incuiați-le și grămădiți bolovani pe ziduri. Așezați-vă toți pe la metereze. Să nu zică Leahul ca intrat într'o cetate românească ca într'o țarină pustie.

— Dar' noi suntem numai nouăsprăzece și asta-i o ceată întregă, observă unul; cum se...

— Taci, mucosule! îl curmă bătrânul. Te temi că-
pieri? Mare pagubă! Un mișel mai puțin.»

Vânătorul, astfel înfruntat, să trase rușinat și să sui
pe ziduri.

În vremea aceasta oastea să apropiase. Regele trimise
un ofițer ca să vorbească cu cei din cetate.

Solul veni la poartă. Bătrânul îl salută de pe zid.

»Bine ai venit, domnule, ce poștești dela noi?

— Măria Sa Regele Poloniei, mare duce de Lituania
ș. c. l. (urmau titlurile) vă face cunoscut ca să vă închi-
nați și să-i cuceriți cetatea împreună cu toate averile și
merindele; atunci garnizoana va fi slobodă a eși cu arme
și bagaje fără a i-să face nimica; iar cutezând a să împo-
trivi, cetatea să va cotropi, și garnizoana să va trece sub
ascuțișul sabiei.

— Du răspuns M. Sale, zise bătrânul, că laude și în-
groziri de aste am mai auzit noi, și nu ne-am spărit. Mai
bine M. Sa și-ar căuta de drum și ar da pace unor oa-
meni care nu i-au făcut nimica. Cetatea n'avem gând să
i-o dăm cu una cu două, măcar că nu sunt în ea nici
averi nici merinde. Tot ce-i putem da este plumbul din
puște, pe care i-l vom trimite noi de pe ziduri, fără să se
mai ostenească să vie înlăuntru.

— Plecați-vă, zise trimisul, și nu vă puneți capul în
primejdie.

— Nu purta grijă de capul nostru, domnule. Gândiți
mai bine la al vostru.

— Încă odată vă întreb, vă închinați ori ba?

— Ba.»

Parlamentarul să duse.

Asaltul începu. Tunurile așezate pe scaune de lemn
băteau neconținut cetatea. Plăeșii răspundeau cu gloanțe
cari nu făceau greșală. Fecare împușcătură doboră câte
unul din vrăjmași, și mai ales din ofițeri, asupra cărora
erau țintite ființele lor. Leșii piereau fără a face spor.

În ziua dintâi doi vânători periră. A doua zi și a treia
zi mai căzură cinci și să răniră doi. A patra zi căzu îm-
pușcat însuși comandantul artileriei leșești, dar' mai periră

trei Mo'doveni. Numărul bravilor scădea pe toată ziua. Seara, adunându-să pe lângă foc, văzură că au sfârșit și munițiile și merindele.

»Ce este de făcut, tată? întrebă tinărul vânător pe bătrânul, care rănit la un picior sta întins pe o laviță.

— Câți au perit de ai noștri?

— Zece.

— Și ru mai avem nici prav nici merinde?

— Nu.

— Dacă-i așa, apoi mâne dimineată urcă-te pe poartă și leagă în vârful săneții un ștergar alb; spune că închinăm cetatea, cu tocmeală să ne lașe slobozi să ieșim și să ne ducem unde vom voi.«

Așa să urmă. Leșii primiră toate condițiile cerute. Oastea să înșiră în două rânduri, lăsând prin mijlocul ei loc ca să treacă garnizoana, și poarta să deschise.

Atunci, în loc de o strajă numeroasă, să văzură eșind șase oameni, din care trei duceau pe umerile lor pe alți trei ce erau răniți.

»Ce este aceasta? strigă Sobieschi răpezindu-să călare înaintea lor. Ce sunteți voi?

— Străjerii din cetate, răspuse bătrânul rănit din spatele fiului său.

— Cum! atâția sunteți?

— Zece din noi au perit din mila M. Tale.

— Voi ați cutezat a vă împotrivi mie și a-mi omori atâția viteji? zise regele. O asta nu să va trece așa! urmă turbat de mânie; trebui o pildă pentru cei asemeni vouă, și pilda va fi groasnică și vrednică de faptă. Nu meritați a muri de sabie, ci de ștrang. — Spânzurați-i!«

Pe loc ostașii încunjurară pe plăeși, care, depuind jos răniții, își făcură semnul crucii și răzemându-se pe sănețe să uitau cu nepăsare la pregătirile ce să făceau pentru moartea lor. Ofițerii priveau cu înduioșare această scenă.

»Fie-mi iertat, Sire, zise atunci Iablonschi apropiându-să cu respect de regele, care ședea posomorit și mânios, a arăta M. Tale că acești viteji n'au făcut decât datorie patriotică și vrednică de toată lauda, și că au avut

norocirea a câştiga făgăduinţa marelui Sobieschi că vor fi slobozi şi nesupăraţi.

— Îţi mulţămesc, vrednice al meu tovarăş de arme, zise Sobieschi ca deşteptat din somn, îţi mulţămesc că m'ai oprit de a face o faptă defăimată. Ai cuvânt; oamenii aceştia s'au purtat vitejeşte. Să li-să dea fiecăruia câte 50 zloţi. Apoi înturnându să cătră Români: Voinicilor, zise, sunteţi slobozi; mergeţi în pace, şi spuneţi copiilor şi fraţilor vostri că aţi avut cinstea a vă împotrivi cinci zile Regelui de Polonia

Indată şă făcu loc Moldovenilor, cari, luându-şi răniţii, să îndreptară cătră munţi, în vreme ce oastea să cobora încet la vale; iar cetatea cu porţile deschise, purtând pe zidurile sale urmele boambelor duşmăneşti, rămase singură pe culmea înverzită ca un mare schelet de uriaş.

C. Negruzzi.

Ştiri de tot felul.

Aniversarea naşterii M. Sale Regelui Carol.

Intreagă ţara a sărbătorit cu entusiasm una din cele mai frumoase şi mai preţioase date, naşterea şi alegerea la tron a Regelui. Cu aceasta ocazie au fost arborate drapelul tricolor pretutindene. Autorităţile şi administraţiile au fost închise. Astfel după multă jale şi furtună, ţara a avut o zi cu soare.

Secerişul şi miliţia. »Lupta« şrie că, Asociaţia economică a comitatului Sáros, a cerut dela ministrul pentru apărarea ţării, că la caz de muncitorii de câmp s'ar pune pe timpul secerişului în grevă să dea proprietarilor soldaţi cari să isprăvească secerişul început. Ministrul de honvezi a înconoştiinţat Asociaţia, că nu poate împlini rugarea. În caz de grevă, nu vor da soldaţi, şi nici nu va chema rezerviştii din acele ţinuturi la arme, ca apoi să-i ordoneze la seceriş.

In ajutorul ţăranilor. Ziarele din ţară aduc îmbucurătoarea ştire că un grup de tineri şi tinere fete au luat iniţiativa de a aranja un concert împreună cu o serată

dansată sub patronajul M. Sale Reginei în favoarea familiilor, cari au fost victimele răscoalei țărănești. Acest concert va avea loc la 23 Aprilie.

Di Ilie Dimitrana, apicultor ne avisează că, în urma devastărilor suferite la 14/27 Martie c, restul albinăriei raționale din Malu-Mare (Dolj), a fost mutat în *Craiova Strada Luni Nr. 3*. Și să roagă ca ori-ce corespondență să se trimită de aici înainte pe adresa de mai sus.

Târg de cai. Cel mai mare târg de cai în anul acesta să va ținea în 5 și 6 Mai n. în Erseksujvár, cale de două ceasuri cu trenul dela Budapesta. Va să zi că chiar în zilele Paștilor noastre.

Cutremur de pământ. Un cutremur de pământ pustiilor s'a întâmplat în zilele trecute în America. 2 orașe Chilpancirgo și Chalapa au fost prefăcute în ruine. Asemenea și în orașul Mexico s'au dărâmat mai multe ziduri. După știrile sosite până acum 12 oameni și-au pierdut viața, iar 22 au fost răniți. Acest cutremur a fost cel mai puternic din câte s'au simțit în aceste ținuturi în restimp de 25 ani.

Sporirea jandarmilor. »Pop. Rom.« scrie că, cu ziua de 1 Mai vom avea 810 jandarmi mai mulți, dintre cari 230 jandarmi călări. Sporul acesta e prevăzut în bugetul actual al ministrului de interne.

Răscoala țărăneasă din România. S'a făcut descoperirea, că răscoala țărăneasă din România a fost pusă la cale de oameni inteligenți. Unul dintre aceștia e dl *Vasile Cogălnicean*, fost funcționar înalt în ministerul de domenii, care în urma mandatului parchetului a fost arestat Marți seara în București, și cu automobilul a fost dus la *Giurgiu*, unde a fost depus.

Revărsările Dunării. Din Semlin să vestește că Dunărea a inundat comunele de pe mal. Asemenea și apele Tisei s'au revărsat peste ținuturile de lângă Tokaj. Mai multe comune să aflu în apă. Locuitorii să refugiază pe dealurile din apropiere. Orașul Tokaj încă e amenințat.

Regularea Murășului. Comuna Ilia-murășană a înaintat rugare la Guvern, ca să ordoneze regularea Murășului până la Piști, ori cel puțin până la Ilia, pentru-ca locuitorii din părțile acelea de țară să fie în viitor scutiți de prea deseale inundări.

Necrolog. *Elena Medean n. Tipeiu*, după un morb greu și îndelungat, și-a dat nobilul său suflet în mâinile creatorului, Marți la 1 oră d. a. în etate de 45 ani și în anul al 21-lea al fericitei sale căsătorii. Rămășițele pământești ale scumpei defuncte s'au înmormântat Joi, în 25 Aprilie n. c. la 3 oare d. a. în cimiteriul gr.-or. din Sebeșul-săsesc. »Dormi în pace suflet blând, că plăcut era Domnului sufletul tău, pentru aceasta s'a grăbit a-l scoate din mijlocul răutății!« Inț. Sol. 4, 14. Sebeșul-săsesc, 23 Aprilie n. 1907. Sergiu Medean, protopresbiter, ca soț. Hortensia, Enea, Jonel, Sabin, Lucia, Coriolan, Roma, Virgil și Sergiu, ca fii și fice. Trimitem mult întristate familiei condolențele noastre.

Archiducele Iosif să afla tocmai în casarma husarilor de honvezi din Budapesta, când a aflat că unul dintre husari s'a spânzurat și a murit. A adunat numai decât înaintea sa pe toți husarii, și le-a rostit următoarele cuvinte: »Feciori! Un tovarăș al vostru s'a sinucis. A fost tinăr și a făcut o faptă nesocotită. A aruncat dela sine viața, pe care numai Dumnezeu e îndreptățit să o iee. El a dat-o, el o poate lua. De aceea, astfel de faptă să nu mai aud că să întâmplă... A ordnat apoi cercetare severă, pentru a să constata, din ce motiv s'a sinucis husarul?

Foametea din China ia proporții îngrozitoare. După știrile sosite din Sanghai, numărul celor lipsiți e de 19 milioane, dintre aceștia cam la 3 milioane să luptă cu moartea în urma foametei. Zilnic mor cu miile. Părinții își vând copiii pentru alimente. Viceregele a exprimat mulțumită statelor străine pentru trimiterea de ajutoare, cari însă nu sunt suficiente pentru atâta putere de om.

Un câștig mare cu lozuri mici numai așa să poate face dacă cumpărăm lozurile dela cancelaria capitalei societ. pe acții a dlui G. Bogdány, Budapest, IV. Káloly körút 20. La această firmă să capătă lozurile numerilor

mici dela 1—300 așa de mult căutate Tot aici să capătă numerii de naștere dela 1801—1900. Să grăbim ca să nu întârziem cu comanda, pentru că numerii speciali să vând și trec repede.

Stimați cetitori! De sigur, cu plăcere vă veți face cunoșcuți cu Emulziunea lui Scott, care este un medicament de casă cunoscut peste tot, adevărat oleiul de ficat de pește, numai cât acest din urmă să servește într-o formă de tot plăcută, gustoasă și prea ușor de mistuit. Copii cu deosebire iau cu plăcere Emulziunea lui Scott, pentru-că e cu gust foarte bun. Să află în toate farmaciile.

Nenorocire pe Dunăre. În apropierea Neoplantei a fost apucată o plută, care venea pe Dunăre, de vișor și răsturnată. Zadarnică a fost toată silința oamenilor, de a mâna pluta la țarm. Unul dintre plutași a murit în valuri, ceilalți s'au mântuit.

Redactor responsabil: GEORGE SUCIU.

Oleul comun de știucă

are un gust și miros atât de neplăcut și e așa de greu la mistuit, încât despre întrebuințarea aceluia pentru copii și bolnavi simțitori, nici nu mai poate fi vorba, dar puterea lui extraordinară de nutrire și vindecare pe care o conține oleiul de știucă e fără îndoială, și astăzi ori și cine îl poate întrebuința și lua, pentru-că prin Emulziunea lui Scott oleiul de știucă este eliberat și curățit de însușirile lui greu mirositoare. Emulziunea lui Scott are necondiționat un gust bun, e ușor la mistuit, e preparat curat și e de trei-ori mai folositor de cât oleiul de știucă comun. Emulziunea lui Scott nu produce nici o turburare și în mod statornic și văzând cu ochii influențează foarte plăcut asupra corpului.

(594) 26—28

Semnul de garanță pentru veritabila Emulziune a lui Scott e pescarul cu o știucă pe spate.

EMULSIUNEA lui SCOTT

Să capătă în toate farmaciile.

Prețul sticlei originale 2 cor. 50 fil.

TUSEA!

(597) Cine nu vrea s'o ia în samă păcătuiește contra sănătății proprii! 22—24

Caramellele lui Kaiser

cu marca de scutire, 3 brazi, sunt încercate și recomandate de toți medicii ca mijloc contra tusei, răgușelei, catarhului, flegmei și a catarhului cronic de grumazi.

5120 atestate dovedesc împlinirea celor promise.

Pachetul de 20 și 40 bani să capătă la farmacia:

JOSEF GRAFFIUS
ORĂȘTIE (Szászváros).

Spre deosebită atențiune!

Numerile mici ale loteriei privilegiate ungară în clase dela nr. 1 până la nr. 300 ce sunt atât de mult căutate, să găsească exclusiv numai la noi.

De asemenea și numerile anilor de naștere dela 1801 până la nr. 1900.

Având în vedere marile cereri ale acestor numeri, rugăm a ni-să adresa
 — comandez cât de curând —

S. Bogdány

bancă gen. de loterie anonimă
 BUDAPEST, Károly körút 20.

Telefon 88-16.

Prețul losurilor la cl. I-a:

$\frac{1}{8}$ los cor.	1.50		$\frac{1}{2}$ los cor.	6.—
$\frac{1}{4}$ « «	3.—		$\frac{1}{1}$ « «	12.—

Comandez pentru străinătate le efectuim contra ramburs sau trimiterea anticipativă a costului.